

Hjermind

Borgerplan for Hjermind

Borgerplanen er blevet til i et samarbejde mellem forskellige beboere i Hjermind. Initiativet er taget af bestyrelsen i Hjermind Forsamlingshus, der efter et møde hvor byens borgere var indkaldt, har medvirket til nedsættelse af en arbejdsgruppe, med det ene formål at udarbejde denne borgerplan for Hjermind.

Der har inden selve udformningen af planen været afholdt et par møder i arbejdsgruppen, hvor deltagerne bød ind med forskellige ideer til planen.

Lidt om Hjermind.....	3
Hjermind Skov	4
Runestene	4
Gravhøje.....	4
Kirken.....	4
Bjerregaard og Kongebesøget.....	4
Den gamle præstegård.....	5
Den nuværende præstebolig og H.C. Andersens besøg.....	5
Skolerne i Hjermind	5
Befolkning.....	6
Erhverv.....	6
Fælles arealer og arrangementer	6
Fremtidsplaner - visioner	7
Efterskrift	7

Lidt om Hjermind

Hjermind er en mindre landsby, der ligger meget tæt på Bjerringbro. Hjermind ligger på nordsiden af Gudenådalen, tæt på Hjermind skov.

Byen består af en-familiehuse, landbrug og erhvervsvirksomheder. Der er ingen butikker i byen, hvilket nok hænger sammen med den korte afstand til Bjerringbro.

Denne placering tæt ved Bjerringbro kan således også virke tiltrækkende for familier, der ønsker at bo i et landsbysamfund, med den store fordel at der er cykelafstand til banegården.

Hjermind Forsamlingshus danner rammen om forskelligartede arrangementer i landsbyen.

Fra Hjermind til Bjerringbro findes en cykelsti, der flittigt benyttes af cyklister og motionister. Stien har forbindelse med naturstierne i Hjermind skov. Fra stierne i Hjermind skov kan turen fortsætte til den meget smukke natur ved Gudenåen.

Derudover har vi kirken og præstegården, med en meget spændende historie, med kongebesøg og hvor H.C. Andersen skrev: ”Jylland mellem tvende have.”

Ved kirken ligger Hjermonds første skole, der blev bygget 1689. Bygningen er meget velbevaret og benyttes i dag af graveren til opbevaring af diverse materialer.

Den sidste af de fire skoler blev nedlagt i 1972. Skolen benyttes i dag som klublokaler af forskellige foreninger.

På legepladsen ved skolen har lokale kræfter bygget en god legeplads til glæde og gavn for byens børn.

Hjermind Skov

Hjermind Skov har tidligere tilhørt Ulstrup Gods men er i dag statsejet.

I skoven ligger Jægerhytten, som er en del af Gudenåprojektet, et naturskoleprojekt, som Bjerringbro kommune startede i 1997 i et samarbejde med Fussingø Statsskovdistrikt.

Imellem Hjermind Skov og Gudenåen, ved Kællinghøl, byder Gudenåprojektet endvidere på et historisk center, der blandt andet består af en model af et jernalderlanghus, værkstedbygninger og shelters. Med lokale Hjermind-kræfter arrangeres hvert år vikingetræf ved Kællinghøl.

I skoven findes flere afmærkede ruter, der benyttes meget af motionister.

Runestene

Der er fundet to runestene ved Hjermind. Den største er 165 cm høj og 85 cm. bred. De to runestene, der stammer fra vikingetiden, blev fundet tæt på hinanden.

Hjermind-stenen er i dag anbragt i haven ved Hjermind præstegård, hvor den blev sat op i 1824.

Gravhøje

I Hjermind Skov findes der stadig gravhøje, der vidner om at området var beboet allerede i stenalderen. Gravhøjen ”Loddenhøj” ligger nordøst for Hjermind Skov. I følge Trap Danmark er 38 gravhøje dog blevet ødelagt. Af disse 38 gravhøje lå en stor del i en stribe vest for Hjermind Skov.

Kirken

Bag solide og kraftige stendiger ligger den hvidkalkede middelalderkirke, som formentlig er bygget i 1245.

I 2003 blev der dannet nye kirkesogne i området. Her blev Hjermind, Bjerring og Bjerringbro sogne til Bjerringbro sogn.

Menighedsrådets mødeudvalg byder på flere årlige arrangementer, hvor gudstjenesten fastelavnssøndag og høstgudstjenesten efterfølges af et arrangement i Hjermind Forsamlingshus.

Bjerregaard og Kongebesøget

Pastor Hans Bjerregaard virkede som præst i Hjermind i hele 59 år. Han blev indsat i Hjermind, Lee og Hjorthede i 1798.

Bjerregaard fik meget stor betydning for egnen, da han stod bag plantningen af over 4 millioner træer. Dette initiativ vakte så meget opsigt, at det førte med sig, at den daværende kong Frederik d. 6. besøgte Hjermind d. 17. juni 1826. Under besøget viste pastor Bjerregaard kongen rundt i haven med de spændende træer og naturligvis runestenen.

Efter besøget rejste Bjerregaard en mindesten over kongens besøg i Hjermind, som stadig står i haven.

Den gamle præstegård

Præstegården er formentlig bygget i 1752, og her boede Hans Bjerregaard i de 59 år, han virkede som præst i Hjermind.

Bygningen, som senere benyttedes som forpagterbolig, er i dag lejet ud til privat beboelse.

Den nuværende præstebolig og H.C. Andersens besøg

Præstegården blev bygget i 1858, og det var her H.C. Andersen boede, da han besøgte Hjermind i 1859. I sin dagbog skrev digteren, at denne præstegård var den største og fornemmeste af alle, han havde boet på.

På rejsen til og under opholdet skrev H.C. Andersen sangen "Jylland mellem tvende have"

I 1992 rejstes en H.C. Andersen-sten i Hjermind.

Her var det Arne Melchior, der som den store digter, som passager i en meget flot hestevogn indtog Hjermind præstegård.

Som en væsentlig del af dette arrangement afsløredes H.C. Andersen-stenen, som er placeret ved indkørslen til præstegården.

Senere har kunstnerne Søren Brynjolf og Susanne Ahrenkiel af et udgået elmetræ fremstillet et H.C. Andersen-klip, der står som en flot træskulptur lige ved siden af H.C. Andersen-stenen.

Skolerne i Hjermind

Der har været ikke mindre end fire forskellige skoler i Hjermind. Som nævnt startede den første skole allerede i 1689.

I 1724 var det grev Scheel der byggede skole nr. 2 i byen beliggende på Sløvkrog nr. 5.

Den tredje skole er bygget på en fyldt sandgrav i 1857 på Tingstedvej nr. 1. Her er der igen grund til at nævne Hans Bjerregaard, som ydede en stor indsats for sognets børn. Med hans hjælp blev skoleundervisningen lagt i faste rammer og han underviste selv på skolen i forskellige fag.

Den sidste skole blev kun brugt i knap 30 år. Den blev bygget i 1943 og blev lukket som folkeskole i 1972.

Befolkning

Det gamle Hjermind sogn blev officielt nedlagt i 2003 og lagt ind under Bjerringbro sogn. Bjerringbro sogn er så delt op i tre distrikter: Bjerringbro, Bjerring og Hjermind. Der er ikke fundet noget officielt indbyggertal for Hjermind distrikt. En optælling foretaget af arbejdsgruppen afslører ca. 150 personer indenfor byskiltene, og ca. det samme udenfor, altså i alt omkring 300 personer.

Erhverv

I dag regnes de virksomheder der ligger på Hedemølle Erhvervsvej for at høre ind under Bjerringbro og ikke Hjermind. Udover dem findes der i Hjermind by- og landzone: en altnuligmand som klarer alt fra opsætning af tagrender til havearbejde, to autoværksteder, en dagplejer, et engros firma, der sælger økologiske produkter over hele Danmark, mere end et hestestutteri, flere landbrug både med og uden dyrehold, økologisk såvel som konventionelt, en legepladsrådgiver, flere rideskoler, private såvel som kommercielle, en udlejer af entreprenørmateriel, en smedje og en vognmandsforretning med containerservice.

Fælles arealer og arrangementer

Hjermind forsamlingshus er opført i 1888 med tilbygning i 1937. Forsamlingshuset udlejes til private fester, og der afholdes en del fællesarrangementer, blandt andet fastelavn med tøndeslagning, høstfest, menighedsrådets aktiviteter, og løbende over året afholdes 4-5 fællesspisninger, hvor borgerne skiftes til at bestemme menuen og lave maden.

Af fremtidige projekter i forsamlingshuset kan nævnes: handicaptolet, -rampe ved hovedtrappen, et nyt varmesystem med deraf følgende nye gulve i begge sale, og en ny trappe til toiletterne i kælderen.

Sportspladsen benyttes af byens større børn til boldspil og af byens indbyggere, når der dystes i rundbold til sommerfesten. I et hjørne af sportspladsen afbrændes byens Sct. Hansbål.

Fremtidsplaner - visioner

Hjermind's indbyggeres ønsker og visioner drejer sig om de trafikale forhold, især at få forbedret adgangsvejene til Bjerringbro. Desuden drejer det sig om bevarelse og vedligehold af den nedlagte skole med legeplads og sportspladsen.

1. Dobbeltrettet cykelsti parallel med den nord-syd gående amtsvej 545, Sortehøjvej.
Der er en stor trafikbelastning og sammenblanding af trafikanttyper, lastbiler, personbiler og cyklister på en i forvejen for smal vej til belastningen. Der er i dag børn, som cykler langs den samme vej for at komme til skole. Der er smalle kantbaner i begge sider af vejen. Der ønskes en dobbeltrettet cykelsti på den ene side af vejen, adskilt fra vejen med kantsten eller andet, alternativt en enkeltrettet cykelsti i begge sider, stadig adskilt fra vejen. Stien bør i første omgang som minimum fortsætte til Lee, som har det samme problem: det er ikke muligt at cykle til Bjerringbro uden at skulle køre på amtsvejen.
2. Fortsat vedligehold af oprindelig cykelsti til Bjerringbro via Sløvkrog og under den meget trafikerede Sortehøjvej ved rundkørselen: Sortehøjvej, Nørregade, Østre Omfartsvej og Poul Due Jensensvej . Cykelstien er ikke belyst, og ikke belagt med asfalt. Stien bruges dog stadig meget både af cyklister og af motionister.
3. Fartdæmpende foranstaltninger ved byportene: Hjermind Byvej nord, Hjermind Byvej syd, Sløvkrog samt Tingstedvej.
Hjermind har som så mange andre landsbyer legende og cyklende børn på gaderne. Ofte kniber det for bilisterne at få farten sat ned, inden byskiltene passeres. Ofte slippes speederen først, i det øjeblik skiltet passeres. I en by som Hjermind medfører det, at nogle biler slet ikke når ned på de tilladte hastigheder.
På Hedemøllevej er der ikke de store problemer med hastigheden.
4. Trafiksikring af krydset Hedemøllevej og Amtsvej 545.
Der er en del trafik fra Viborg-egnen mod Hjorthede og retur, som foregår gennem Hjermind ad Hedemøllevej. Denne trafik krydser amtsvej 545 på en bakketop med dårlige oversigtsforhold. Der er meget hurtig og tung trafik på Sortehøjvej. En rundkørsel har tidligere været på tale, og Hjermind ønsker denne sag på dagsordenen straks!!!
5. Fortsat vedligehold af Hjermind Gl. skole med legeplads samt sportspladsen.
Der er en del aftenskoleaktiviteter på Hjermins nedlagte skole, og Hjermins børn og unge bruger ofte legepladsen som mødested. Desuden bruges den gamle sportsplads ofte til boldspil, samt til det årlige Sankt Hans bål. Skolens bygninger er i god stand og derfor absolut bevaringsværdige. Det samme er både legepladsen og boldbanen.
6. Fortsat fri adgang til og gode parkeringsforhold ved den naturskønne Hjermind Skov.
Hjermind Skov er en naturoplevelse ud over det sædvanlige. Skoven bruges meget såvel af Hjermind borgere som af motionister fra Bjerringbro. Skoven ejes af Skov- og Naturstyrelsen og administreres af Fusingø distriktet.

Efterskrift

Vi håber at vi med denne borgerplan har bragt Hjermind på landkortet i Viborg storkommune. Eventuelle henvendelser vedrørende borgerplanen kan ske til Verner Engel, toften5@dknet.dk